

§ 109

Diarienumr: KS-2026/00357

Umeå kommuns svar på Brottsförebyggande rådets hemställan om utökade möjligheter till personuppgiftsbehandling och sekretess**Beslut****Kommunstyrelsen beslutar****att godkänna förslag till yttrande.****Ärendebeskrivning**

Umeå kommun har beretts möjlighet att yttra sig på Brottsförebyggande rådets hemställan om utökade möjligheter till personuppgiftsbehandling och sekretess (Ju2026/00155).

Sammanfattning av hemställans syfte och innehåll

Centrum mot våldsbejakande extremism (CVE) är ett nationellt centrum som finns vid Brottsförebyggande rådet (Brå) och som har i uppgift att stärka och utveckla det förebyggande arbetet mot våldsbejakande extremism. Deras uppdrag är både strategiskt och operativt.

De senaste åren har sett en ökad efterfrågan på just operativt stöd från CVE, i fall som rör våldsbejakande extremism och/eller en risk för skolskjutningar. Ofta går de två problembilderna in i varandra. För att få en bra förståelse för problembilden och kunna ge rätt stöd behöver CVEs stödteam hantera personuppgifter, inklusive integritetskänsliga sådana.

I nuläget ser inte Brottsförebyggande rådet/CVE att lagstödet för att hämta in, behandla och skydda känsliga personuppgifter är fullgott, därav denna hemställan.

I korthet föreslår hemställan förändringar i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400), lagen om viss personuppgiftsbehandling vid Brottsförebyggande rådet (2005:31) samt förordningen med instruktion för Brottsförebyggande rådet (2016:1201) med syfte att utöka lagstödet för CVE:s möjligheter att behandla och skydda känsliga personuppgifter i de ärenden som rör oro för våldsbejakande extremism, utöver oro för skolattacker som lagstödet är begränsat till idag.

Umeå kommuns yttrande

Umeå kommun har ett väl utbyggt förebyggande arbete mot våldsbejakande extremism och skolskjutningar, som bland annat utförs inom ramen för konsultationsforum våldsbejakande extremism, ett samverkansforum mellan Umeå kommun, Lokalpolisområde Umeå och Region Västerbotten. Konsultationsforumet utvecklar lokala lägesbilder och erbjuder konsultationer till yrkesverksamma i ärenden där det finns en oro för våldsbejakande extremism och/eller skolskjutningar. Konsultationsforumet har sett samma utveckling som beskrivs i hemställan, att fler ärenden har en otydlig gränsdragning mellan våldsbejakande extremism och risken för skolskjutningar, då hot om skolskjutningar inte sällan motiveras av en radikalisering som sker online. Konsultationsforumet ser också en ökning över tid av antalet ärenden som rör oro för skolattacker kopplat till ensamagerande gärningspersoner. Konsultationsforumet har en löpande dialog med CVE, såväl på strategisk som operativ nivå.

Med utgång från det lokala läget ser Umeå kommun positivt på hemställans förslag om lagändringar i syfte att underlätta CVEs arbete och garantera ett tillfredställande lagskydd för de personuppgifter som stödteamen hanterar i sitt operativa arbete. Att hämta in sådana uppgifter är nödvändigt för att kunna förstå komplexa ärenden och därmed erbjuda kommuner och andra aktörer ett effektivt stöd, och i slutändan kunna förebygga skolskjutningar eller andra våldsdåd. Uppgifternas känsliga natur gör det dock särskilt angeläget att säkerställa att de också kan hanteras på rätt sätt av CVE, för att undvika skada för individen. Umeå kommun vill betona behovet av att en noggrann integritetsprövning utförs, och av att säkerställa att förslagen i hemställan följer dataskyddsförordningen (GDPR). Det är också viktigt att utgå från

tydliga definitioner av "våldsbejakande extremism" specifikt i den straffrättsliga kontexten.

Umeå kommun delar hemställans bedömning att lagändringarna är motiverade med tanke på den nytta de möjliggör, och att de inte bedöms medföra några negativa konsekvenser som inte är motiverade med hänsyn till intresset att förebygga våldsbejakande extremism. Samtidigt påminner Umeå kommun om att det är viktigt att upprätthålla en balans mellan att möjliggöra en effektiv förebyggande samverkan mot våldsbejakande extremism och skolskjutningar, och att skydda den personliga integriteten.

Beslutsunderlag

Brottsförebyggande rådets hemställan om utökade möjligheter till personsuppgiftsbehandling och sekretess (Ju 2026/00155)

Beredningsansvariga

Cecilia Ravry, Strategisk utveckling
Lennart Nilsson, kommunjurist

Näringslivs- och arbetsutskottets beslutsordning

Näringslivs- och arbetsutskottet beslutar enligt tjänsteskrivelsens förslag.

Kommunstyrelsens beslutsordning

Kommunstyrelsen beslutar enligt näringslivs- och arbetsutskottets förslag.

Beslutet ska skickas till

KS Diarium